

Budgethoudersregeling gemeente Smallingerland 2023

Het college van burgemeester en wethouders van Smallingerland;

Overwegende dat:

- de budgetcyclus begint met de vaststelling van de programmabegroting per opgave door de gemeenteraad, de houder van het budgetrecht;
- het college verantwoordelijk is voor het uitvoeren van de begroting binnen de programma's en het budgetrecht heeft bij de uitvoering van de begroting;
- de budgethouders regeling zich toespitst op de uitvoering van deze begroting;
- de regeling er is ter ondersteuning van een juiste (conform de voorschriften) invulling geven aan het budgethouderschap.

Gelet op artikel 23 van de Financiële verordening Smallingerland en de artikelen 10:1 tot en met artikel 10:12 Algemene wet bestuursrecht;

Gelet op het Organisatiebesluit Smallingerland, het Uitvoeringsbesluit Organisatie en het besluit Mandaat-, volmacht- en machtiging gemeente Smallingerland;

Besluit

Vast te stellen de Budgethoudersregeling gemeente Smallingerland 2023

BEGRIPSBEPALINGEN

Artikel 1

In deze regeling wordt verstaan onder:

College: het college van burgemeester en wethouders van Smallingerland.

Algemeen directeur: De gemeentesecretaris in zijn rol van eindverantwoordelijke voor de ambtelijke organisatie en leidinggevende van teammanagers.

Concerndirecteur: Lid van het directieteam en leidinggevende van teammanagers.

Directieteam: Organisatorische eenheid dat het college adviseert en de ambtelijke organisatie aanstuurt.

Team: Organisatorische eenheid die is belast met de ontwikkeling en uitvoering van taken en opgaven onder aansturing van een teammanager.

Teammanager: Leidinggevende die de medewerkers van een team aanstuurt.

Ambtelijk opdrachtgever: Een lid van het directieteam voor zover het een team overstijgend programma of project betreft en een teammanager voor zover het een project binnen het eigen team betreft.

Opdrachtnemer: De medewerker die is aangewezen om uitvoering te geven aan een programma (programmamanager) of project (projectleider).

Programma: Onderwerp dat door het college of het directieteam is benoemd tot een tijdelijk geheel van samenhangende projecten en activiteiten, gericht op het bereiken van één of meer strategische doelstellingen. Het gaat dan om doelen die tijdelijk extra, speciale aandacht vragen.

Project: Onderwerp dat door het college of het directieteam is benoemd als resultaatgerichte, in de regel team overstijgende samenwerking, respectievelijk door de teammanager als het een opdracht binnen het eigen team is, begrensd qua inhoud, doelstelling, tijd en geld.

Budgeteindverantwoordelijk: Het lid van het directieteam of de teammanager, die, in de hoedanigheid van ambtelijk opdrachtgever, eindverantwoordelijk is voor een bepaald budget en voor alle facetten die verband houden met de uitvoering van het programma of het project behorend bij het budget.

Budget(ten): Door de raad beschikbaar gestelde hoeveelheid geldmiddelen voor een bepaald doel.

Investeringskrediet: Een budget voor het realiseren van een investering.

Beheersing: Het beheren van de middelen binnen de kaders van de budgetten.

Hoofdbudgethouder: De algemeen directeur die uit hoofde van zijn functie verantwoordelijk is voor de beheersing van het totale budget van de gemeente, exclusief budgetten van de gemeenteraad.

Deelbudgethouder: De concerndirecteur die uit hoofde van zijn functie verantwoordelijk is voor de beheersing van een deel van het totale budget van de gemeente.

Budgethouder: De medewerker die verantwoordelijk is voor budgetbeheersing, rechtmatig en doelmatig handelen t.a.v. zijn budget(ten) of investeringskrediet(en) die aan hem zijn toegekend.

Budgetbeheerder: De medewerker die voor de beheersing van een deel of delen van een budget die door de budgethouder aan de budgetbeheerder zijn toegewezen.

Taakveld(en): Een uniforme set van 48 taakvelden, die binnen de lv3 geclusterd zijn in 9 hoofdstukken (hoofdstuk 0 t/m hoofdstuk 8).

lv3: (Informatie voor Derden (lv3)) Een informatiesysteem, waarin staat welke financiële informatie de gemeente, provincie en gemeenschappelijke regeling moet verstrekken en op welke manier (o.a. de verdeling in taakvelden).

BBV: Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

PenC -cyclus: De planning-en-controlcyclus (PenC) met als doel beheersing te krijgen over het beleid en de bedrijfsvoering van de gemeente en inzicht te krijgen in hoeverre de gemeente haar (financiële) doelstellingen bereikt en welke middelen daarbij nodig zijn.

Begrotingswijziging: Een door de raad genomen besluit tot wijziging van het volume van de begroting of de verdeling van budget(ten) over de programma's, gedurende het lopende begrotingsjaar, zoals bedoeld in artikel 18 van het Besluit Begroting en Verantwoording.

Administratieve begrotingswijziging: Een door het college, algemeen directeur, concerndirecteur of teammanager genomen besluit tot wijziging van budget(ten) binnen een programma of een opgave gedurende het lopende begrotingsjaar.

Mandaatregeling: de regeling Mandaat-, volmacht- en machtiging van de gemeente Smallerland; daarin is onder andere opgenomen, door wie, tot welk bedrag verplichtingen mogen worden aangegaan.

AANWIJZING VAN BUDGETBEHEERDERS EN BUDGETHOUDERS

Artikel 2

1. De algemeen directeur is de hoofdbudgethouder
2. De hoofdbudgethouder kan een concerndirecteur aanwijzen als deelbudgethouder voor taakvelden of kostenplaatsen binnen zijn/haar portefeuille.
3. Per taakveld of kostenplaats kan de hoofdbudgethouder of deelbudgethouder één of meerdere teammanager(s) of ambtelijk opdrachtgevers of medewerkers (zoals programmamanager, projectleider, beleidsadviseur, specialist) aanwijzen als budgethouder.
4. De teammanager kan medewerkers aanwijzen als budgethouder of budgetbeheerder en kan deze aanwijzing intrekken.
5. De aanwijzing als budgethouder en budgetbeheerder en het intrekken hiervan vindt, met vermelding van de betreffende taakveld(en) en/of budgetten, digitaal aan de medewerker en betrokken applicatiebeheerder plaats.
6. Betrokken applicatiebeheerder verwerkt de mutaties in het financiële pakket.

Artikel 3

1. De griffier is budgethouder voor de budgetten die direct ten behoeve van de gemeenteraad zijn.
2. Voor de budgetten, bedoeld in het eerste lid, kan de griffier een budgetbeheerder aanwijzen.

VERANTWOORDELIJKHEDEN

Artikel 4

1. De hoofdbudgethouder is eindverantwoordelijk voor de aansturing en de financiële resultaten van de gehele organisatie.
2. De deelbudgethouder is eindverantwoordelijk binnen de financiële kaders van de taakvelden voor de beheersing van de budgetten van zijn/haar portefeuille.
3. De teammanager(s) of ambtelijk opdrachtgevers hebben binnen vastgestelde kaders, de integrale eindverantwoordelijkheid voor de realisatie van de producten binnen hun team en/of project en zijn op tactisch/operationeel niveau eindverantwoordelijk voor het realiseren van de gezamenlijke doelstellingen.
4. Per taakveld is één teammanager verantwoordelijk voor de coördinatie van budgetten. In eerste aanleg is dit de teammanager met het per saldo hoogste budget binnen het taakveld.
5. De teammanager kan een budgethouder aanwijzen voor de coördinatie zoals omschreven in lid 4 in desbetreffende taakveld. Deze budgethouder coördineert en zorgt voor integrale afstemming tussen de andere budgethouders binnen dit taakveld en is aanspreekpunt voor de informatieverzameling voor o.a. de P&C cyclus.
6. De budgethouder is integraal verantwoordelijk voor de baten en lasten binnen zijn budgetten.
7. De budgetbeheerder is verantwoordelijk voor de beheersing van die budgetten die door de budgethouder aan hem zijn toegewezen.
8. De budgethouder is verantwoordelijk voor de budgetbeheersing, rechtmatig en doelmatig handelen van de budgetbeheerder.
9. Het team Financiën houdt een totaaloverzicht bij van de aangewezen budgethouders en budgetbeheerders.

BEVOEGDHEDEN EN VERPLICHTINGEN

Artikel 5

1. Het college is bevoegd tot het verschuiven van budgetten tussen taakvelden binnen een programma of opgave. Van deze wijzigingen worden administratieve begrotingswijzigingen gemaakt. Voor het verschuiven van budgetten tussen programma's of opgaven is conform artikel 5 van de financiële verordening autorisatie van de gemeenteraad noodzakelijk.
2. De coördinerend budgethouder, zoals omschreven in artikel 4.4 is bevoegd tot verschuiven, na afstemming met desbetreffende budgethouders, van budgetten binnen een taakveld. Van deze verschuivingen worden administratieve begrotingswijzigingen gemaakt.
3. Voor alle verschuivingen van budget geldt als leidende richtlijn dat met het resterend budget nog steeds alle beoogde activiteiten binnen het taakveld uitgevoerd kunnen worden.

Artikel 6

1. De budgethouder en budgetbeheerder binnen de bevoegdheden van de mandaatregeling, het inkoop- en aanbestedingsbeleid en de begroting, bevoegd tot het aangaan van verplichtingen en het doen van uitgaven:
 - a. tot maximaal de in de begroting opgenomen budgetten waarvoor hij als budgethouder of -beheerder is aangewezen;
 - b. tot maximaal het saldo van het in de begroting aangevraagd budget die onder de verantwoordelijkheid van de betreffende budgethouder of -beheerder valt;
 - c. tot maximaal de kosten van uitvoering van een door de Raad ter beschikking gesteld investeringskrediet waarvoor hij als budgethouder of -beheerder is aangewezen.
2. De budgetbeheerder is verantwoordelijk voor het tijdig, volledig en juist in rekening brengen van bedragen voor door de gemeente geleverde goederen en diensten, belastingen en heffingen en leges.
3. De budgetbeheerder zorgt voor een vastlegging van prijs, prestatie en levering en is verantwoordelijk voor de vastlegging en onderbouwing van de prestatielevering bij inkopen. Controle op de prestatielevering vindt plaats vanaf een bedrag van € 2.000,-
4. De budgethouder zorgt er voor, na akkoord van de budgetbeheerder, dat de facturen of vergelijkbare betaalopdrachten geaccordeerd en tijdig aan de financiële administratie worden geleverd, zodat facturen binnen de betalingstermijn(en) kunnen worden betaald.
5. Bij het aangaan van verplichtingen worden de geldende wetten en interne regelingen nageleefd.
6. De directie kan per geval of in het algemeen instructies geven over de administratieve vastlegging en verantwoording.
7. Bij afwezigheid van de budgethouder of budgetbeheerder gaan zijn/haar verantwoordelijkheden over op de officieel aangewezen plaatsvervanger. Mocht er geen plaatsvervanger zijn of ook deze is afwezig, dan gaan de verantwoordelijkheden over op het hoger liggend mandaatniveau. Van

budgethouder, naar desbetreffende teammanager, van teammanager naar de deelbudgethouder, van deelbudgethouder naar hoofdbudgethouder, van hoofdbudgethouder naar college.

Artikel 7

1. Het is niet toegestaan budgetten te verschuiven tussen verschillende investeringskredieten. Deze bevoegdheid berust op grond van artikel 5 van de Financiële verordening Smallerland 2022 bij de gemeenteraad.
2. Het is niet toegestaan budgetten te verschuiven tussen verschillende grondexploitatieprojecten.

RAPPORTAGE, VERANTWOORDING EN INTERNE CONTROLE

Artikel 8

1. De budgethouder legt aan de hoofdbudgethouder en/of deelbudgethouder verantwoording af over de inhoudelijke, rechtmatige en financiële uitvoering van de taken op grond van deze regeling.
2. Op de inhoud en frequentie van de in het eerste lid bedoelde verantwoording zijn de daarvoor vastgestelde planning, afspraken en kwaliteiten in het kader van de PenC-cyclus van toepassing.

INFORMATIEVERSTREKKING

Artikel 9

1. De teammanager van het team Financiën draagt er zorg voor, dat de algemeen directeur, de concerndirecteur(en), de budgethouders en budgetbeheerders beschikken over actuele en volledige informatie over de budgetten waarbij zij betrokken zijn.
2. De budgethouders en budgetbeheerders worden in de gelegenheid gesteld in de financiële administratie relevante gegevens over hun budgetten te raadplegen.

SLOTBEPALINGEN

Artikel 10

1. Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2024.
2. Op de in het eerste lid genoemde datum worden alle budgetregelingen van eerdere datum ingetrokken.
3. De regeling kan worden aangehaald als de "Budgethoudersregeling gemeente Smallerland 2024".

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders in hun vergadering van 12 juni 2023.

*secretaris,
Siebren van der Berg*

*burgemeester
Jan Rijpstra*

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING OP DE BUDGETHOUDERSREGELING GEMEENTE Smallerland

Algemeen

De budgetcyclus begint met de vaststelling van de programmabegroting door de gemeenteraad, de houder van het budgetrecht. In de programmabegroting zijn de budgetten per programma opgenomen die daarna onderverdeeld zijn in thema's en taakvelden. Het college is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de begroting binnen de programma's en heeft dus het budgetrecht binnen een programma. De regeling budgethouders spitst zich toe op de uitvoering van de dit budgetrecht dat per taakveld is ingedeeld. Kortom, de regeling is er uiteindelijk ter ondersteuning van een juiste (conform de voorschriften) invulling van het budgetrecht van de gemeenteraad. De regeling beoogt het budgethouderschap duidelijk te regelen. De Raad is en blijft verantwoordelijk voor het wijzigen van de programmabegroting. Deze bevoegdheid kan op grond van de Gemeentewet niet aan het college worden gedelegeerd. Wijzigingen van de begroting binnen de programma's zijn, op grond van de door de Raad vastgestelde financiële verordening excl. artikel 212.

De mandatering van bevoegdheden in de organisatie kan in twee hoofdgroepen worden onderscheiden:

1. De juridische mandatering, als genoemd in artikel 10 lid 1 Awb. Dit is het verlenen van de bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan besluiten te nemen. Voorbeelden hiervan zijn de bevoegdheid tot het verlenen van vergunningen, subsidies of het aangaan van overeenkomsten.
2. De budgetmandaten; dat zijn de mandaten inzake de budgetverantwoordelijkheden, het beschikken over budgetten en het afleggen van verantwoording.

In de regeling mandaat-, volmacht- en machtiging gemeente Smallerland is bepaald dat een functionaris op grond van mandaat bevoegd is een financiële verplichting aan te gaan, voor zover het aan de betreffende functionaris toegekende budget(mandaat) toereikend is. Hiervoor is het budget(mandaat) leidend. Kenmerkend voor alle vormen van mandaat is dat de mandaatgever zijn bevoegdheid en verantwoordelijkheid volledig behoudt.

De budgetverantwoordelijkheid is vervolgens te onderscheiden in;

1. De bevoegdheid om uitgaven te doen ten laste van de vastgestelde budgetten (c.q. inkomsten te realiseren). Het kan hierbij zowel gaan om de uitvoering van de publieke taak als om privaatrechtelijke contracten veelal in de middelensfeer.
2. De budgetverantwoordelijkheid, dat is de verantwoordelijkheid om als budgethouder ervoor te zorgen dat de afgesproken prestaties worden gerealiseerd met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen (doelmatigheid), het daadwerkelijk bereiken van de beoogde maatschappelijke effecten (doeltreffendheid) en ervoor te zorgen dat de realisatie in overeenstemming is met geldende wet- en regelgeving (zowel nationale als Europese) en de gemeentelijke verordeningen, raadsbesluiten en collegebesluiten (rechtmatigheid).

Zowel deze bevoegdheid als de verantwoordelijkheid zijn in de budgethoudersregeling opgenomen. Het college mandateert via deze budgethoudersregeling de uitvoering van de begroting aan de ambtelijke organisatie. In deze regeling is rekening gehouden met onze organisatiefilosofie:

- We willen een meer procesgerichte organisatie met verantwoordelijkheden laag in de organisatie en minder hiërarchische aansturing. Daarom ligt het aanwijzen van teammanagers als budgethouder en taakveldcoördinator bij de deelbudgethouder. De teammanager kan binnen zijn eigen team budgethouders en budgetbeheerders aanwijzen, waardoor het budgetbeheer laag in de organisatie kan worden belegd. Via de mandaatregeling is ook de ondertekening van opdrachten en/of overeenkomsten laag in de organisatie mogelijk.
- Het besturingsmodel van integraal management komt tot uitdrukking doordat is opgenomen dat de budgethouders integraal verantwoordelijk zijn voor hun budget. Dit wordt onderstreept door de begripsomschrijving van een budget als samenhangend geheel aan doelstellingen, resultaat- en prestatieafspraken en de daarvoor toegekende middelen.

Deze budgethoudersregeling is bedoeld om taken, bevoegdheden en omgangsregels in de gemeentelijke organisatie duidelijk te maken.

Gemeentewet, de bevoegdheid van het college. De mandaatstructuur die hierbij wordt gehanteerd ziet er als volgt uit:

Mandaatverlener	Mandaatniveau	Gemandateerde
College	Taakveld	Algemeen directeur (hoofdbudgethouder)
Algemeen directeur	FCL en kostenplaatsen	Concern directeur (deelbudgethouder)
Concern directeur	FCL en kostenplaatsen	Teammanager (budgethouder)
Teammanager	FCL/ECL	Medewerk(st)er (budgetbeheerder)

Artikel 1

De definities zijn grotendeels overgenomen uit het Organisationsbesluit van de gemeente Smallerland. Voor wat betreft de budgethouder of –beheerder ligt de nadruk op de beheersing van de budgetten, d.w.z. het beheren van de budgetten binnen de kaders van de begroting.

Artikel 2

De aanwijzing van taakveldcoördinatoren, budgethouders en –beheerders is een bevoegdheid en geen verplichting. Dus de bevoegde personen kunnen overgaan tot aanwijzing. Volgens de regeling kunnen teammanagers mensen van hun eigen team aanwijzen als budgethouder en budgetbeheerder en de deelbudgethouder team overstijgend.

Artikel 3

Een speciale budgethouder is de griffier die uit hoofde van zijn functie de 'eigen' budgetten van de gemeenteraad beheert en daarvoor in principe geen verantwoording is verschuldigd aan de gemeentesecretaris maar aan de gemeenteraad.

Artikel 4

De concerndirecteur is verantwoordelijk voor de beheersing van de begroting voor zover het betrekking heeft op zijn/haar portefeuille. De concerndirecteur kan binnen de taakvelden en tussen de kostenplaatsen tussentijds wijzigingen aanbrengen voor zover het saldo van de begroting hierdoor niet wijzigt. Als het verschuivingen tussen taakvelden binnen een programma betreft die geen invloed hebben op het saldo van de begroting, dan is het college bevoegd. Randvoorwaarde daarbij is dat de verschuiving geen invloed heeft op de te realiseren prestaties en producten maar het een andere inzet van middelen is om de tussen de Raad en het college afgesproken doelen en maatschappelijke effecten te bereiken. Deze verschuivingen door concerndirecteur of college vinden plaats door middel van door hen goedgekeurde administratieve begrotingswijzigingen. Betreft het verschuivingen tussen programma's, dan is een wijziging van de programmabegroting nodig. Daarvoor is op grond van het BBV een raadsbesluit nodig.

Artikel 5

De teammanager blijft eindverantwoordelijk voor de beheersing van de budgetten van zijn team, zowel de inkomsten als de uitgaven. (Ambtelijk) opdrachtgevers blijven eindverantwoordelijk voor de beheersing van hun budgetten, zowel de inkomsten als de uitgaven. Het spreekt vanzelf dat hij bij de aanwijzing van budgetbeheerders ook afsprekt hoe deze zich jegens hem verantwoorden. De algemene regels over mandaat (Algemene wet bestuursrecht) zijn van toepassing.

Artikel 6

Het artikel legt in de eerste plaats de grens van de bestedingsmogelijkheden vast. In het algemeen is het maximum het beschikbaar gestelde budget. Verder regelt dit artikel de wijze van aanlevering van nota's. Voordat een factuur door de budgethouder en budgetbeheerder voor betaling geaccordeerd kan worden zal deze voorzien moeten zijn van een codering inclusief prestatieverklaring door een andere medewerker. Zowel het akkoord van de budgethouder als het akkoord voor levering van de prestatie door de budgetbeheerder worden zichtbaar gemaakt in de digitale workflow voor facturen in de financiële administratie.

De controle op de prestatielevering en de codering van de factuur is zichtbaar door middel van een digitaal akkoord van de 'codeur' en het akkoord van de budgethouder om de uitgaven ten laste van zijn of haar budget te brengen wordt zichtbaar gemaakt door middel van een digitaal akkoord van de 'controleur'. Voor facturen geldt dus altijd een 'vier-ogen-principe'. Het akkoord van de codeur en controleur dat zichtbaar is in de digitale workflow geeft aan dat is vastgesteld dat:

- De gefactureerde werken zijn uitgevoerd;
- De goederen en diensten zijn geleverd;
- De factuur correct is en voldoet aan de wettelijke eisen
- De factuur ten laste van het betreffende budget mag worden verantwoord (het budget is daarvoor bedoeld en er is genoeg budgetruimte).

Belangrijk is dat er functiescheiding is tussen de persoon die een opdracht geeft (budgethouder of budgetbeheerder) en de persoon die vaststelt dat de prestaties zijn geleverd.

De budgethouder en –beheerder worden geacht een dusdanige administratie te voeren dat achteraf zichtbaar en controleerbaar is op grond waarvan een factuur is goedgekeurd (en de prestatie levering is vastgesteld).

Artikel 7

Dit artikel geeft het college de machtiging tot het budgettair neutraal overhevelen tussen taakvelden binnen een programma of opgave.

Artikel 8

Hier staan een aantal afspraken die ook in het kader van de PenC-cyclus zijn vastgelegd. Maar voor uitvoering van deze regeling zijn ze ook bepalend: de algemeen directeur verantwoordt zich bij het college, de concerndirecteur verantwoordt zich bij de algemeen directeur, de teammanagers bij de concerndirecteur.

Artikel 9

Hier staat dat alle financiële informatie technisch beschikbaar moet zijn voor de betrokkenen en wie dat regelt.